

הַלְבוּת בְּרִכּוֹת סִימָן נה

י' אָם נַעַר אֶחָד נוֹלַד כְּבִ"ט לְאָדָר רֵאשׁוֹן מִשְׁנַה מַעֲבֶרֶת, וְנַעַר אֶחָד נוֹלַד בְּאָדָר שְׁנִי בְּאֶחָד בּוֹ, וְשֵׁנִית י"ג (מג) אֵינָה (יא) [נא] מַעֲבֶרֶת, אוֹתוֹ שְׁנוֹלַד כְּבִ"ט לְאָדָר רֵאשׁוֹן צְרִיף לְהַמְתִּין (מד) עַד כ"ט לְאָדָר בְּשֵׁנִית י"ג לְהִיּוֹת כֵּן י"ג שְׁנָה, וְאוֹתוֹ שְׁנוֹלַד אַחֲרָיו בְּאֶחָד בְּאָדָר הַשְּׁנִי יִהְיֶה כֵּן י"ג שְׁנָה בֵּינָן שֶׁהַיָּעִי אֶחָד בְּאָדָר שֶׁל שְׁנַת י"ג: הַהֵה הֵמִי שְׁנוֹלַד בְּאָדָר וְנַעֲשֶׂה בְּרִמְצוֹה בְּשֵׁנִית הַעֲבוּר (מה) אֵינוֹ נַעֲשֶׂה בְּרִמְצוֹה עַד אָדָר הַשְּׁנִי (הַשּׁוֹבֵת מִהוּי מִינָן ס"ו): י' א' צְבֻרָן שְׁעָבֵר עַל גְּזֵזַת הַעֲבוּר (מו) אוֹ שְׁעָבֵר עֲבָרָה. אָם (מז) לֹא נִדְוָהוּ נִמְנָה לְמַנְיָן עֲשָׂרָה: י'ב *מְנַדָּה, *אֵין (יג) מְצַרְפִּין אוֹתוֹ לְכָל דָּבָר שְׁצִרְפִּי עֲשָׂרָה. י'אָבֵל מִתֵּר לְהַתְּפִיל בְּבֵית־הַכִּנֶּסֶת שֶׁהוּא שֵׁם, אֲלֵאִי־אִם־כֵּן פָּרְשׁוּ לְהַחְמִיר עָלָיו בְּכָף: י'ג *צְרִיף שִׁיְהִי (מה) כָּל הַעֲשָׂה בְּמָקוֹם (יג) (מט) אֶחָד וְשְׁלֹשִׁי־עֲבוּר עִמָּהֶם. וְהַעוֹמֵד בְּתוֹךְ הַפֶּתַח מִן הַצָּהָף וְלַחֲוִץ.

פ האמר בחזונו
בתיאור
דנרין חי לא צ ספר
הפתיא סימן עט כשם
ק שם כשם
ושל
היכיש ר רביש
השוכה
אחיה
ש פתיים פיה

שְׁעָרֵי הַשּׁוֹבָה

הַזְּכִירָה עֲשָׂה כִּי־א נִחְיָד וְנִלְאָ דוֹקָא כִּי־א בְּפָנֵי עַמּוּנָא אֲלָא שְׁלֵא וְנַעֲרָפּוּ, וְקַמְתָּ רַק מִקְּצֵת הַזְּכִירָה לְבַר יִמְקָצֵת לְבַר. פְּרַח מְנוּיָה קְדִישׁ וְקִדְשָׁה, וְאֲצִיג שְׁוֹתְחָבְרָ עֲשָׂרָה חֲסֵד אֵינִם וְיִבְלוּם לְחַדוֹ וְלִהְיֵה תַּפְלֵל, וְאִם הַתְּפִלָּה הַזֹּאת בְּזָכָה לְכַעֲלָה: וְכֵן הֵיכָא דְאִיטָא מִי שְׁלֵא הַתְּפִלָּה הַזֹּאת הוּא וְהֵם עוֹנִין אֲמָן אַחֲרָיו בּוֹ, וְהַמְּנִיגָה הַבְּרָכָה כְּסִי טו, וְעִישׁ מִישׁ דְּאִי לִיקָא שְׁעָרָה שְׁלֵא הַתְּפִלָּה לֹא יִתְפַּלֵּל שִׁי' בְּחַלְשׁ כּוֹ, וְעֵינִן בְּעֲטָרְתָּן וְקִינִם שֵׁם בְּשֵׁם הַגָּאוֹן מוֹרָה יִישַׁע זִיל: [נא] מַעֲבֶרֶת. עֵבֶה־שׁ, וְכַמִּישׁ הַשִּׁי' כִּי־כָּמַעֲלִי־עֲדָה ס"ו כֹּא, וּבְקַרְבֵּי־הַעֲבָרָה רִפְּ קָמָא וְנִמְנָה שֵׁם הַיּוֹחֵת דָּאִם מְלֵךְ בְּשֵׁנִית פְּשׁוּטָה אֵינוֹ נַעֲשֶׂה בְּרִמְצוֹה עַד אָדָר שְׁנִי, וְהוּא כְּבָרִי כְּרִמְיָא וְפִרְיָה כָּאֵן שְׁחֹלֵק עַל מַחֲרָשׁ הַלְוִי, וְעֵינִן בְּשׁוֹמֵת בֵּית־אֲפֵרַיִם הַלֵּךְ אֲהִי־יִשׁוּם סִימָן גַּט, וְעֵינִן בְּלִבּוֹשׁ וְבִאֲדִי סִי תַרְפִּי וּבְקִרְבָּאֲפֵרַיִם סִי תַחֲתָהּ, וְקָמָא בְּתַשׁוּבַת בֵּית סִי קָמָא שְׁאֵם נוֹלַד בְּרִיחַ וְהִיָּהוּ חֲסֵרָה וְעִלְשׁוּ שְׁעָרָה שְׁלֵמָה לִית לָן כְּהַ, וְקָמָא הַאֲדִי דָּאִם בְּשֵׁנִית שְׁנוֹלַד הָיָה

בְּאֵר הַיָּטֵב

א"צ לְהַמְתִּין, מ"א: (יא) מַעֲבֶרֶת. קָמָא הַמְּיָא לִיד אֲלָא הִיָּה אִם שְׁנַת י"ג מַעֲבֶרֶת, אוֹתוֹ שְׁנוֹלַד בְּאָדָר רֵאשׁוֹן נַעֲשֶׂה בְּרִמְצוֹה בְּאָדָר הַשְּׁנִי כְּמִישׁ בְּהַמְּיָא עִישׁ, וְלֹא עֵינִן בְּקַקְוֹר הַרְוִין, וְהַגְּמַת רְמִיָא הִיא מְתַשׁוּבַת מְקָרָי מִינָן סִי ט דְּכַתְּבֵת בְּפִשְׁטוֹת וְפִסַּק דָּאָף אִם הַנוֹלַד בְּשֵׁנִית מַעֲבֶרֶת בְּאָדָר רֵאשׁוֹן וְנַעֲשֶׂה בְּרִמְצוֹה בְּשֵׁנִית פְּשׁוּטָה הוּא נַעֲשֶׂה בְּרִמְצוֹה אַחַר מִי שְׁנוֹלַד בְּאָדָר שְׁנִי, וְכֵן מִי שְׁנוֹלַד בְּאָדָר בְּשֵׁנִית פְּשׁוּטָה וְנַעֲשֶׂה בְּרִמְצוֹה בְּשֵׁנִית הַעֲבוּר, אֵינוֹ נַעֲשֶׂה בְּרִמְצוֹה עַד אָדָר שְׁנִי, מִ"מ כָּמָא בְּהוּ"ל: וְנִקְרָא לִי פְּשׁוּטָה כְּמִי שְׁנוֹלַד בְּשֵׁנִית הַעֲבוּר בְּאָדָר רֵאשׁוֹן אַחֲרָי נוֹלַד בְּאָדָר שְׁנִי וְשֵׁנִית י"ג הִיָּה גִי' עֲבוּר, אִזּוֹ דְּוָא הֵינֵנוֹ אוֹמְרִים הַנוֹלַד בְּרֵאשׁוֹן יִתְּיָה בְּרִמְצוֹה בְּאָדָר רֵאשׁוֹן וְשְׁנִי בְּאָדָר שְׁנִי, הִיא בְּרִיחַ יִהְיֶה בְּרִיחַ, מְשׁוּבַת שְׁבוּתֵי־עֵקֶב ח"א סִי ט, וְכֵן הַמְּנִיגָה פְּשׁוּטָה אֲצִיל כָּל בְּעָלֵי הַהוֹרָאָה וְכֵן הַסְּמִים לְהַלְכָה לְמַעֲשֶׂה הַגָּאוֹן מוֹרָה: דוֹד אוֹפְתָנִים זצ"ל דָּלָא כְּמִי, וְכִי־כ הַאֲדִי וְכִי־כ הַפְּרִיחַ עִישׁ, עוֹר כְּמִי מ"א: מִי שְׁנוֹלַד בְּיוֹם א' דִּי־ת כְּסִלוֹ וְכַשְׁעֲשֶׂה בְּרִמְצוֹה תְּשׁוּן חֲסֵר וְרִיחַ כְּסִלוֹ אֵינוֹ אֲלָא יוֹם א', לֹא נַעֲשֶׂה בְּרִמְצוֹה עַד רִיחַ, דְּהָא עֲבָרִין לֹא מְלָאָה לוֹ שְׁנָה עַד שְׁעָבֵרֵי כִּי־ט יוֹם מִתְּשׁוּן, דְּכַעֲבִין י"ג שְׁנִים שְׁלֹמֹת עִישׁ, גַּם זֶה גֵרָם שְׁלֵא עֵינִן שֵׁם בְּתַשׁוּבָה, כִּי שֵׁם בְּאֵר דִּין זֶה לְהִיָּא, עִישׁ, וְעֵינִן סִי תַּחֲסָה סִי זֶעֱנִין י"ג, וְעֵינִן טו' בְּרִיחַ סִי־טו: שו: (יג) מְצַרְפִּין, דוֹקָא אִם נִמְנָה מִתְּמַת עֲבָרָה אֲבָל אִם נִמְנָה מִתְּמַת מִמּוֹן סְפֵר לְצַרְף לְכָל דָּבָר שְׁפַקְדִישָׁה כְּמִישׁ בְּרִיחַ סִי שִׁלְד סִי־ג וְסִי־ק י עִישׁ, וְפִרְיָחַת פִּסַּק דְּאֲפִילוֹ עַל עַסְקֵי מִמּוֹן לֹא הֵיָּו מַצְרְפִּין אוֹתוֹ לְכָל דָּבָר שְׁפַקְדִישָׁה עִישׁ: (יג) אַחֲדֵי, הֵיָּו ט' בְּפִתּוֹת רַחַ תוֹךְ הַסֶּפֶה בְּחַג, מַצְרְפִּין, מְהִירָקִישׁ, וְפִרְיָחַת הוֹלֵק עָלָיו.

בְּאֵר הַלְכָה

קִדְרֵי תַּפְּנִיגְאֲבִרְתֵּם, דְּכַרְבִּי מְהִירָל אֵינִם וְכֵן לְמַאֵן דְּאִמְרֵי דְּקִשְׁן הַמְּטֵל בְּצִרְפִּיָּה מַצְרְפִּי, אֲבָל לִפִּי מַיָּה דְּמִקְרָא לֹן דְּקִשְׁן הַמְּטֵל בְּצִרְפִּיָּה אֵינוֹ מַצְרְפִּי, תַּרְשׁ וְשׁוּטָה לֹא עֲדִירָפִי מְקַטֵּן הַמְּטֵל בְּצִרְפִּיָּה, וְאִם־כֵּן פְּשׁוּטָה דְּהָא דִּרְוִין לְתַפְלָה אֵינִם יְבִלוּם לְצַרְפֵּם אֲפִילוֹ בְּשַׁעַת הַדְּחָק, וְדַע עוֹר, דְּהוּא הַרְוִין אִם הִיָּה פִּסַּק בְּתוֹלְדָה אֲלָא שְׁאֲמַרְרָךְ נַעֲשֶׂה תַּרְשׁ שְׁאֵינוֹ שׁוֹמֵג וְאֵינוֹ מְבַרֵּךְ, גַּם־כֵּן כְּבִלְל שׁוּטָה [תַּחֲשׁוּבָה] (פ"ג) מִיּוֹד בְּרִיחַ סִי־טו א' בְּשִׁד סְקִיב], וְכֵי הִיָּה עֵתִים חֵלִים וְעֵתִים שׁוּטָה, בְּעַד שְׁהוּא חֵלִים חֲרִי הוּא פִּסַּק לְכָל דְּכַרְבִּי [תַּחֲשׁוּבָה] כְּסִימָן לִיָּה סִי־טו: * מְנַדָּה וְכוּ', וְאִם הִיָּה שְׁלֵא בְּשִׁבְלֵי עֲבָרָה וְכֵן בְּשִׁבְלֵי מִמּוֹן, מִתֵּר לְהַצְטַרְף עַמ' לְכָל דָּבָר שְׁפַקְדִישָׁה [כִּי־י בְּשֵׁם הַרְשָׁבָא וְכֵן מִשְׁמַע כְּבִי"ח וְאִיז' דְּלֹא כְּפִרְיָח וְכֵן מִשְׁמַע בְּכַמְיָגָן, וְאִם הִיָּה מִתְּמַת שְׁעָבֵר עַל גְּזֵזַת הַעֲבוּר, גַּם הַבִּית־יוֹסֵף מוֹדָה, עֵינִן שֵׁם: * אֵין מְצַרְפִּין [כִּי־י], עֵינִן כְּסִי' בְּרִיחַ דְּעָה סִימָן שִׁלְד סִי־טוֹרְפִיָּטָר ב' דוֹקָא אִם פָּרְשׁוּ אִזּוֹ שְׁלֵא יַעֲרָר, אֲבָל מִלְשׁוֹן הַפּוֹסְקִים לֹא מִשְׁמַע כֵּן, עֵינִן בְּבֵית־יוֹסֵף וּבְבֵית־הַגְּנָא, אַחֲרָךְ מְצַחֲתִי כְּסִפֵּר שְׁבִטֵי־הַהוֹדָא בְּרִיחַ דְּעָה סִימָן שִׁלְד שֵׁם הוּא תַּמָּה עָלָיו בְּזוֹה, כְּמָב

מְשַׁנָּה בְּרִיחָה

אֶחָד, לֹאֹ דוֹקָא יוֹם, אֲלָא בֵּינָן שְׁנַכְנַס תַּחֲלַת הַיּוֹם מִשְׁנַת י"ד, וְאֲפִילוֹ שְׁעָרָה אַחַת וְאֲפִילוֹ נְגַע אַחַת, טַי; וְאֲפִילוֹ נוֹלַד כְּסוּף יוֹם רֵאשִׁי־הַשְּׁנָה, בֵּינָן שְׁעָרִין הוּא וְדָא יוֹם, נַעֲשֶׂה כֵּן י"ג שְׁנָה בְּתַחֲלַת לִיל־רֵאשִׁי־הַשְּׁנָה שֶׁל שְׁנַת י"ד [אחַרְרוּנִים], וְאִם הִיָּה בֵּינֵי־הַשְּׁמֻשׁוֹת בְּעַת הַלְּחָדָה, (ט) דְּיִנְיָן לֵה לְסַפֵּק וְאֲזִילִין לְחַמְרָא כְּבָל דָּבָר שְׁהוּא מְדִאֲרִיָּתָא⁽⁵⁶⁾: י' (מג) אֵינָה מַעֲבֶרֶת, אֲבָל אִם בְּשֵׁנִית י"ג הִיָּה גַם־כֵּן עֲבוּר, אִזּוֹ בְּרִיחַ הַשְּׁנִי אֲמַרְרִים הַנוֹלַד בְּרֵאשׁוֹן יִתְּיָה בְּרִמְצוֹה בְּאָדָר רֵאשׁוֹן וְשְׁנִי בְּאָדָר שְׁנִי, מִ"מ כָּמָא בְּהוּ"ל: וְנִקְרָא לִי פְּשׁוּטָה כְּמִי שְׁנוֹלַד בְּשֵׁנִית הַעֲבוּר בְּאָדָר רֵאשׁוֹן אַחֲרָי נוֹלַד בְּאָדָר שְׁנִי וְשֵׁנִית י"ג הִיָּה גִי' עֲבוּר, אִזּוֹ דְּוָא הֵינֵנוֹ אוֹמְרִים הַנוֹלַד בְּרֵאשׁוֹן יִתְּיָה בְּרִמְצוֹה בְּאָדָר רֵאשׁוֹן וְשְׁנִי בְּאָדָר שְׁנִי, הִיא בְּרִיחַ יִהְיֶה בְּרִיחַ, מְשׁוּבַת שְׁבוּתֵי־עֵקֶב ח"א סִי ט, וְכֵן הַמְּנִיגָה פְּשׁוּטָה אֲצִיל כָּל בְּעָלֵי הַהוֹרָאָה וְכֵן הַסְּמִים לְהַלְכָה לְמַעֲשֶׂה הַגָּאוֹן מוֹרָה: דוֹד אוֹפְתָנִים זצ"ל דָּלָא כְּמִי, וְכִי־כ הַאֲדִי וְכִי־כ הַפְּרִיחַ עִישׁ, עוֹר כְּמִי מ"א: מִי שְׁנוֹלַד בְּיוֹם א' דִּי־ת כְּסִלוֹ וְכַשְׁעֲשֶׂה בְּרִמְצוֹה תְּשׁוּן חֲסֵר וְרִיחַ כְּסִלוֹ אֵינוֹ אֲלָא יוֹם א', לֹא נַעֲשֶׂה בְּרִמְצוֹה עַד רִיחַ, דְּהָא עֲבָרִין לֹא מְלָאָה לוֹ שְׁנָה עַד שְׁעָבֵרֵי כִּי־ט יוֹם מִתְּשׁוּן, דְּכַעֲבִין י"ג שְׁנִים שְׁלֹמֹת עִישׁ, גַּם זֶה גֵרָם שְׁלֵא עֵינִן שֵׁם בְּתַשׁוּבָה, כִּי שֵׁם בְּאֵר דִּין זֶה לְהִיָּא, עִישׁ, וְעֵינִן סִי תַּחֲסָה סִי זֶעֱנִין י"ג, וְעֵינִן טו' בְּרִיחַ סִי־טו: שו: (יג) מְצַרְפִּין, דוֹקָא אִם נִמְנָה מִתְּמַת עֲבָרָה אֲבָל אִם נִמְנָה מִתְּמַת מִמּוֹן סְפֵר לְצַרְף לְכָל דָּבָר שְׁפַקְדִישָׁה כְּמִישׁ בְּרִיחַ סִי שִׁלְד סִי־ג וְסִי־ק י עִישׁ, וְפִרְיָחַת פִּסַּק דְּאֲפִילוֹ עַל עַסְקֵי מִמּוֹן לֹא הֵיָּו מַצְרְפִּין אוֹתוֹ לְכָל דָּבָר שְׁפַקְדִישָׁה עִישׁ: (יג) אַחֲדֵי, הֵיָּו ט' בְּפִתּוֹת רַחַ תוֹךְ הַסֶּפֶה בְּחַג, מַצְרְפִּין, מְהִירָקִישׁ, וְפִרְיָחַת הוֹלֵק עָלָיו.

בְּרֵאשִׁי־חֲדָשׁ נִיָּסִן, וְשֵׁנִית י"ג מַעֲבֶרֶת, אֵין נַעֲשֶׂה בְּרִמְצוֹה עַד רֵאשִׁי־חֲדָשׁ נִיָּסִן, אֲבָל נוֹלַד בְּרֵאשִׁי־חֲדָשׁ אָדָר, הִיָּה אֲמִינָא דְּנַעֲשֶׂה בְּרִמְצוֹה בְּרֵאשִׁי־חֲדָשׁ אָדָר רֵאשׁוֹן, קָא מִשְׁמַע לָן דְּאָדָר רֵאשׁוֹן לֹא נִקְרָא אָדָר, (מ) אֲלָא חֲדָשׁ הַעֲבוּר מְקָרָי⁽⁵⁶⁾, שְׁבִרֵי אֵין קוֹרִין אֶת הַמְּנִיגָה בְּאָדָר רֵאשׁוֹן, וְנָאֵן בְּעֵינֵין י"ג שְׁנִים שְׁלֵמִים, מִי שְׁנוֹלַד בְּיוֹם רֵאשׁוֹן בְּרֵאשִׁי־חֲדָשׁ כְּסִלוֹ, וְהִיָּה אִזּוֹ שְׁנֵי יָמִים רֵאשִׁי־חֲדָשׁ, וּבְשֵׁנִית י"ג הִיָּה חֲשׁוֹן חֲסֵר וְכְסִלוֹ אֵינוֹ אֲלָא יוֹם אַחַד רֵאשִׁי־חֲדָשׁ, אֲרִי־עֵל־פִּירְכֵּן (מא) אֵינוֹ נַעֲשֶׂה בְּרִמְצוֹה עַד רֵאשִׁי־חֲדָשׁ כְּסִלוֹ, וְכֵי שְׁנוֹלַד בְּרֵאשִׁי־חֲדָשׁ כְּסִלוֹ וְלֹא הִיָּה כֵּן יוֹם אַחַד רֵאשִׁי־חֲדָשׁ, וּבְשֵׁנִית י"ג הִיָּה שְׁנֵי יָמִים רֵאשִׁי־חֲדָשׁ, (מב) נַעֲשֶׂה בְּרִמְצוֹה בְּיוֹם רֵאשׁוֹן רֵאשִׁי־חֲדָשׁ⁽⁵⁷⁾: י' א' אוֹ שְׁעָבֵר עֲבָרָה, כְּתַב הַפְּרִי־מְגִידִים: דוֹקָא עֲבָרָה שְׁעָבֵר לְתַאֲבוֹן, אֲבָל לְהַקְעִים אֲפִילוֹ בְּדָבָר אַחַד, אוֹ שְׁהוּא מוֹמַר לְעִבּוּד־גְּלוּלִים אוֹ לְחַלֵּל שְׁבִטָה בְּפִתְרֵי־סִינְאִי⁽⁵⁸⁾, דִּינוֹ כְּפִרְיָח וְאֵינוֹ מְצַרְפִּי: (מז) לֹא מְדוּחָה, אֲפִילוֹ (מג) עֲבָרָה שְׁחָבַ עֲלֶיהָ מִיתָה, וְהַשְּׁעִים: דְּכַתְּבִיב בְּעֵבֶן "חֲקָטָא יִשְׂרָאֵל", אֲרִי־עֵל־פִּי שְׁחָטָא יִשְׂרָאֵל הוּא וּבְקִבְלִישְׁתָּה קִיא, וְכַת הַפְּקָאָה קִרְאִים, (מח) אֵינִם מַצְטַרְפִּין לְעֲשָׂרָה, שְׁאֵינִם מוֹדִים בְּתוֹרָה שְׁבַע־לְפָה, וְכָל מִי שְׁהוּא (מט) כּוֹפֵר בְּתוֹרָה שְׁבַע־לְפָה אֵין מַצְטַרְף לְכָל דָּבָר שְׁבַע־לְפָה⁽⁵⁹⁾: י'ג (מח) כָּל הַעֲשָׂרָה, וְאֲפִילוֹ אִם אֵינִן רִיאִין אֲלֵה אֶת אֱלֹהִים, כֵּינֵן שְׁהֵם בְּבֵית אָדָר⁽⁶⁰⁾ [אחַרְרוּנִים], אֲבָל אִם מַצְטַרְפִּין בְּתוֹךְ זֶה וּמַצְטַרְפִּין בְּתוֹךְ אַחֵר, אֵינִם מַצְטַרְפִּין אֲרִי־עֵל־פִּי שְׁחָטָא פְּתוּחַ בְּיַנְיָהֶם, (מו) מִשׁוּם דְּאֵין שֵׁם פְּרַעַז, וְהַפֶּתַח גּוֹפָא כְּמַחְצָה חֲשׁוּבָה וְהִיָּו לֵה שְׁנֵי בְּתוּם: (מז) וְאֲפִילוֹ כְּשֵׁאִין דְּלַת בְּיַנְיָהֶם, כָּל שְׁהֵם בְּשֵׁנִי רְשִׁיּוֹת וְאֵין רֹאזִין זֶה אֶת זֶה אֵין מַצְטַרְפִּין, וְנִשׁ (מח) מִתְּמַרִּין אֲפִילוֹ בְּרֵאזִין⁽⁶¹⁾: (מט) אַחֲדֵי, הִיָּו תַּשְׁעָה בְּפִתּוֹת רֵאשִׁי־חֲדָשׁ, (מט) י'שׁ אוֹמְרִים דְּמַצְטַרְפִּין⁽⁶²⁾: (נ) וְנִשׁ חוֹלְקִין, כְּשֵׁשׁ תַּשְׁעָה בְּמָקוֹם אַחַד, וְאֶחָד אַחַר הַיְלּוֹן שְׁפּוֹרְסִין לְצַנִּיעוּת, מַצְטַרְפִּין⁽⁶³⁾; וְדוֹקָא אִם פָּרְשׁוּ לְצַנִּיעוּת בְּעֵלְמָא, אֲבָל אִי אִיכָא תַּשְׁלִין

שְׁעָרֵי הַצִּיּוֹן

(ט) פְּשׁוּטָה: (מ) לְבוּשׁ: (מא) נְקִטָּה הַגְּדוּלָה, כְּגוֹן־אֲבִרְתֵּם, דְּרָךְ־הַחַיִּים: (מב) בִּיחַ, אֵלֶיהָ רַבָּה, ר' עֲקִיבָא אִיגְר, הִנְרִי־חַיִּים: (מג) דְּכַמְשֶׁשׁ דְּעָבֵן הִיָּה חֲלוּל שְׁבִטָה שְׂמִיב סְקִילָה, כְּפִרְשׁ רִשִׁי בִּיהוּשֻׁעַ: (מד) מְגוֹן־אֲבִרְתֵּם מִפְּאֵר־הַדְּרוֹר: (מה) מִפְּאֵר־הַדְּרוֹר: (מו) מְלַקְחֵן סְעִיף טו: (מז) בְּרִיחַ־מְגִידִים: (מח) עֵין שְׁעָרֵי־הַשּׁוֹבָה: (מט) מְהִירָקִישׁ, וְהַפְּרִי־מְגִידִים מְצַדֵּר גְּסִינִן כְּמוֹתוֹ: (נ) פְּרִי־חֲדָשׁ:

Torah-Box.com diffusion du judaïsme aux francophones

Torah-Box.com diffusion du judaïsme aux francophones

הַלְבוֹת בְּרֵבּוֹת סִיּוֹן נה

ביאורים ומוספים

לפי המקום שבו נמצא עכשיו, גם אם לפי המקום שבו נולד עדיין לא מלא לו י"ג שנים, ואם נעשה בר מצוה כליל רביעי, ובאורו לילה עבר את קרבת התאריך ושם הוא ליל שלישי, שהוא קרוב זמן גדול, דעת הגר"ח קניבסקי והגר"ח פ"י שיינברג (תאריך ישראל שם אות יא) שכיון שנעשה גדול שוב אין חזר לקטנותו.

[משנ"ב ס"ק מו]

או שהוא מוקר לעבודת-גלגלים או לחלל שבת בפרהסיא⁶⁵. (58) ולענין מחללי שבת בזמנינו, כתב החו"א (א"ח סי' פו ס"ק יד, וי"ד סי' ב ס"ק כח) שיש לרובם דין תינוקות שנישבו ולא דין מומר, וכתב בשו"ת אגרות משה (א"ח סי' כג י"ב סי' יט) שאם באי עתה להתפלל, יש מקום להחזיר לצרפם לכל דבר שבקדושה, כגון קריש וקדושה וברכה, וכן לחזרת הש"ץ יש לצרפם בשעת הדחק כדי להוציאם ידי חובה באם אינם יודעים להתפלל. אמנם מעלת הפילה בציבור, מסתבר שלא יחשב על דם. והסתפק שם מה דרין לענין צירופם לקריאת התורה.

מאידך, בשו"ת אור לציון (ח"ב פ"ט אות ה) כתב שאינם מצטרפים למנין, וכן הורה הגר"ש אלישיב (שיעורי מרן הגר"ש אלישיב ברכות כא, ב) שאינם מצטרפים למנין, ואף לא לענין קדוש וקדושה, ודינם כנכרים לכל רבייהם. וכן כתב בשו"ת שבת הלוי (ח"ג סי' קסו) שמחלל שבת או מי שנשא נכרית, אין לצרפו למנין, וביאר (ח"ח סי' קעב), שאף שמעשה אבותיהם בידיהם, מ"מ מי מהם אינו יודע משבת קדוש ובפרט בארץ ישראל, וכן כתב בשו"ת מנחת יצחק (ח"ג סי' סה) לענין מי שנשא נכרית, שאין לצרפו למנין, ואין בזה היתר של תינוק שנשבה, והמור דינו ממחלל שבת, כיון שרוב ישראל אין נכשלים בזה.

ודעה הגר"ש אויערבך (שו"ת מנחת שלמה ח"ב סי' ד אות י) שרצוי שלא לצרפם למנין ולכל דבר שצריך עשרה, ובמכתב נוסף כתב הגר"ש אויערבך (קובץ מבקשי תורה חט"ו עמ' רמח), שבמקום הצורך יש לסמוך על אלה שכתבו שבזמנינו שהפרוץ מרובה על העומד הרי הם כתינוקות שנשבו, ואפילו אם הם יודעים מעט, מ"מ קל הדבר בעיניהם לחשוב שזה מותר, ולכן אם אפשר להתפלל במקום שיש מנין אנשים נשרים ברור שהדבר עדיף, אך בשעת הדחק יש להקל, ועוד בפרטי דין 'תינוקות שנשבו' בזמנינו, ראה מה שכתבנו לקמן סי' תקיב ס"ק ב.

ולענין מומר לתיאבון, כתב בשו"ת שבת הלוי (ח"ג שם) שמותר לצרפו, וכן הוסיף בשו"ת אור לציון (שם) שאם הוא מתבייש לחלל את השבת לפני אדם גדול, כיון שיש דבר המונע ממנו לעבור איסור, יש להקל בזה, וכן כתב המשגיב לקמן (סי' שפה ס"ק ו) שבאופן זה נחשב כמחלל שבת בצניעה. עוד כתב בשו"ת אור לציון (ח"ג פ"ט סי' ג), שמי שאינו יודע כלל מענין יום טוב או כיוצא בזה, כגון העולים מרוסיה וכדומה, הרי הם כתינוקות שנשבו, וכן כתב בשו"ת תשובות והנהגות (ח"ד סי' לב).

[משנ"ב ס"ק מז]

יָקַל מִי שֶׁהָיָה פּוֹפֵר בְּתוֹכָהּ שֶׁפְּעִלֶיהָ אֵין מְצַטְרֵף לְכָל דָּבָר שֶׁבְּקִדְשָׁהּ⁶⁶.

(59) ולקמן (סי' קכו ס"ק ב) כתב שאם אנו יודעים שהוא כופר בתחיית המתים או שאינו מאמין בגאולה העתידה, וכל שכן אם אינו מאמין בתורה מן השמים או בגמול ועונש, אפיקורס גמור הוא ואסור להניחו להיות שיץ.

המשך במילואים עמוד 14

[ביה"ל ד"ה הוא נשואה]

ענין בקלל שוטה (ח"ש⁶⁴).

(54) וחולה שמחמת חליו אינו שומע ואינו מדבר ועתיד לחזור למצבו הראשון ולשמוע ולדבר, כתב בשו"ת חתן סופר (א"ח ח"ב סי' יח אות ג) שמצטרף למנין.

[משנ"ב ס"ק מב]

דְּנִינֵין לֵיהּ לְסַפֵּק וְאֶזְלִינֵין לְהִמָּרָא בְּכָל דְּבָר שֶׁהוּא מְדַאבְרֵיהּ⁶⁵. (55) ולענין ומנה של סעודה בר מצוה, כתב בשו"ת שבת הלוי (ח"ד סי' כו) שכיון שמדין ספק דאורייתא מתחייב בכל המצוות כבר מהיום הראשון, אם כן יום זה הוא הגורם את חיובו מן התורה בעול המצוות, ויש לשמרה באותו היום.

[משנ"ב ס"ק מה]

גַּא מְשֻׁמֵע לֵן דְּאָדָר רֵאשׁוֹן לֹא נִקְרָא אָדָר, אֶלָּא חֲדָשׁ הַעֲבוּר טְקִינָה⁶⁶ וכי, נְעֻשָׁה בְּרִמְיָנָהּ בְּיוֹם רֵאשׁוֹן דְּרֵאשִׁיחֵהּ⁶⁷.

(56) ולענין התענית ביום שמת בו אביו או אמו, כתב דשו"ע לקמן (סי' תקסח סי' ז) שיתענה באדר שני, והרמ"א שם השיג שיש אומרים שיתענה בראשון ויש מחמירים להתענות בשניהם, וביאר המשגיב שם (סי' מא) שנחלקו מה נחשב סתם אדר, ומה שלא השיג כאן הרמ"א, כרב בשו"ת אגרות משה (וי"ד ח"ג סי' קט) שהעיקר כדעה שסתם אדר הוא אדר שני, וכמו שסתם המשגיב כאן.

(57) ואם נולד בשנה מעוברת בל' אדר ראשון שהוא היום הראשון של ראש חודש אדר שני, ושנת הי"ג שלו היא שנה פשוטה שבה חודש אדר נמיד חסר, כתב בשו"ת בנין ציון (ח"א סי' קנא) שנעשה בר מצוה בל' שבת שהוא היום הראשון של ראש חודש אדר, יכן כתב בשו"ת מנחת יצחק (ח"ו סי' ח וחי"ח סי' ז), אמנם סיים שלקולא יש להתיישב בדבר. מאידך, דעת הגר"ש אלישיב (בירור הלכה ח"ד סי' נה עמ' ג) שיש להחמיר שדינו כספק מל' שבת עד ראש חודש ניסן, וכן דעת הגר"ש אויערבך (בירור הלכה שם) שכיון שזו מחלוקת אם נעשה גדול בל' שבת או בראש חודש ניסן, למעשה יחמיר בשתי השיטות את החומרות שבגדול ושבקטן.

ואם נולד בשנה פשוטה בל' שבת ושנת הי"ג שלו מעוברת, כתב בשו"ת בנין ציון (שם) שנעשה בר מצוה בל' אדר ראשון. מאידך, בספר מבן שמואל (להגד"ש הומינר, סי' ו) כתב בשם המהר"ל דיסקין והגר"ש סלנט שנעשה בר מצוה בל' שבת. דעת הגר"ש אויערבך (אשי ישראל פ"ו הע' כו) שלחומרא יש לנקוט כשיטת הבנין ציון הנ"ל, וכן כתב בשו"ת שבת הלוי (ח"ו סי' קה).

ומי שנולד באמריקה בא' ניסן ובגיל י"ג שנים נמצא באוסטרליה שהיא מעבר לקו הרארין, וכיון שכן הוקדם זמנו ביום אחד ושם כבר ב' ניסן, כתב בשו"ת בצל החכמה (ח"א סי' עה) שנעשה בר מצוה בב' ניסן באוסטרליה שאז א' ניסן באמריקה (הוסיף שם שכל זה דוקא כשנוסע מאמריקה לאוסטרליה בכיוון מערב, שאז כשעובר את קו התאריך יש הפרש של יום שלם, אבל כשנוסע בכיוון מזרח שבדרך נסיעתי מתקצרים הימים ועד שמגיע לאוסטרליה יש הפרש של שש עשרה שעות, או נעשה גדול לפי התאריך של אוסטרליה). והוסיף (שם סי' עז) שכן הוא גם להיפך, אם נולד בא' ניסן באוסטרליה ובגיל י"ג שנים נמצא באמריקה, נעשה בר מצוה בערב ראש חודש ניסן של אמריקה שהוא א' ניסן באוסטרליה (וגם בזה כתב שתלוי אם נוסע לכיוון מערב או למזרח, וכנ"ל). וכן הורה הגר"ח פ"י שיינברג (תאריך ישראל סי' יב אות טז) לענין הנוסע מאמריקה לאוסטרליה. מאידך, דעת הגר"ש אלישיב (תאריך ישראל שם אות יז) הגר"ח קניבסקי (תאריך ישראל שם הע' כז) שלכאורה דולכים



הַלְבוּת פְּרָכּוֹת סִימָן נה

ביאורים ומוספים

שלמה חיים (סי' נא) נשאל אם גם לענין צירוף למנין יש להחמיר בזה, והשיב שאין מי שיוכל להכריע בזה, והסומך על השו"ע בשעת הדחק אין מוניהים אותו.

[משנ"ב שם]

המראה להם פניו משם, מצטרף עמהם לעשרה⁶⁴.

69) מכאן הוכיח הגר"ש אויערבך (הליכות שלמה תפלה פ"ה דבר הלכה אות יח) שצירוף הנעשה על ידי החלון אינו משום שאנו שומע את התפילה, אלא שראיית הפנים היא לעינבא, ואם אינו מראה להם את פניו חשוב כמתפלל יחידי.

[משנ"ב שם]

אם פנקל הוא לו לינד לבית-הכנסת שגורד⁷⁰.

70) ואף במקום שהעזרה היא בשווה לבית הכנסת, דעת הגר"ש אויערבך (הליכות שלמה שם) שדינה כרין עזרת הנשים הבנויה בגובה, ואב אפשר בנקל, צריך להיכנס לבית הכנסת, משום שבשני המקרים אמנם נחשבת התפילה כתפילה בציבור אך לא במעלה שלמה, וכמו שכתב המשגיב כאן.

[משנ"ב ס"ק נד]

כל אהד נוהן דעתו עליה (הוא מתקבן יתד⁷¹).

71) ולענין זימון, כתב בשעה"צ לקמן (סי' קצה ס"ק ו) טעם נוסף להקל בש"ץ, שכיון ששתי החבורות צריכות לו שיתצא אותן בברכתו, נחשב כמשמש את שתיהן שהרי מצטרף לשתיהן, ונמצא שרואים אלו את אלו ולכן מצרפן.

[משנ"ב ס"ק נה]

אלא-אם-כן-היה-יד-פקטנה-המצבור-בגדולה⁷².

72) ובאופן שנפרץ הקיר המבדיל בין שני חדרים, כתב בשו"ת מנחת יצחק (ה"ד סי' ט) שמכיון שהכל נעשה לתשמיש ביה המדרש, וגם רואים אלו את אלו, הכל נחשב כחדר אחד, ויש להקל בזה, ואפילו אם לצורך חזק המבנה השאירו גיפופים העומדים. ואינו דומה לדין של שתי חצרות, שלגביהן לא כתב המשגיב להקל בשעת הדחק, משום ששם נחשב הפתח כמחיצה ביניהם, ונמצאו העשרה עומדים בשני בתים, כמו שכתב המשגיב לעיל (ס"ק מח).

[ביה"ל ד"ה אין מצרפין]

עין שב טעמא⁶⁴.

64) שביאר שם (א"א ס"ק ו), שלדבר שבקדושה שצריך עשרה הוא מחמת שצריך שיהיו באגודה אחת, וכיון שענין הנודי הוא ריחוק, אין המנחה מצטרף, אבל לדין עשרה הנצרך לקריאת הפגילה שהוא משום פירסום הנס, גם המנחה נכלל בעשרה שמתפרסם הנס בפניהם.

[משנ"ב ס"ק מט]

ופריימנדים מצדד דבכל גוני מצטרפי⁶⁵.

65) וכשנמצאים בחדר אחד אבל יש שם מחיצה נידת וכמו שעושים בשמחות להפרדה בין גברים לנשים, כתב הגר"ח קניבסקי (דולה ומשקה עמ' נג) שדינו כעזרת נשים [דהיינו כשני חדרים].

[ביה"ל ד"ה של עבי הדלת]

על-כיל-פנים לא-גנע-מתצר-קטנה-שנפדצה-לגדולה, יש להקל גם בזה⁶⁶.

66) ולפי דברי הגר"א, כתב הגר"ח קניבסקי (מסכת מזוזה סי' רפו ס"ק כח בהע' בשם הגר"ל) שיש איפן שדבריו יהיו לחומרא, כגון אם יש צואה בבית הוא עומד בחלל הפתח, שכתב השו"ע לקמן (סי' עט ס"ג) שאם יש צואה בגדולה אסור לקרוא בקטנה, שלדעת הגר"א כיון שהחלל נחשב כחצר קטנה אסור לקרוא שם, ואילו לדעת ה"ד אפרים מוונר.

[משנ"ב ס"ק נב]

פיין דמראה להם פניו וכו', דאם מקצתן רואין אלו את אלו⁶⁷ דמצטרפי⁶⁸.

67) והטעם שמספיק ראיית הפנים, כתב הערוך השלחן (סי' שכוין שבכל עשרה מישראל שורה השכינה, ועיקר השראת השכינה היא על הפנים, כמו שמוצינו אצל משה שנאמר בו "כי קרן אור פניו", לכן חשובה ראיית הפנים כראיית כל הגוף.

ובגדר מראה פנים, האם מועיל דרך הלון מזכוכית או דרך מחיצה עם נקבים וכדו', ראה מה שכתבנו לקמן סי' קצה ס"ק א.

68) אמנם לענין זימון, כתב בביה"ל לקמן (סי' קצה ס"א ד"ה שתי) שאם הם שתי חבורות שאין בכל אחת מהן כדי צירוף לזימון, לדעת הרשב"ש והגר"א לא מועיל שרואים אלו את אלו [ואף לרשב"א שמקל שם, היינו דוקא שנכנסו כדי להצטרף, ובשו"ת



הלכות ברכות סימן נה

פח באר הגולה

ת שם פכורו נשיא וקדוה רבנו יצחק א ספר ארחות חיים בשם רב האי גאון ב טור בשם אביו הראשון ג עירובין צ"ב ד חוספת והראשון שם ה שם בנמרא

ה' דהינו פשוטג הדלת במקום (ג) (שפה) (יד) [יד] פנימית (נא) * של עבי הדלת * ולחוי, בלחוי: יד *מי שעומד אחורי בית הכנסת וביניהם חלון, אפלו גבוה כמה קומות, אפלו אינו רחב ארבע, ומראה להם פניו משם, (נב) מצטרף עמהם לעשרה: הגה (נג) גגין ועליות אינן בכלל (טו) [טו] בית, והעומד עליהם אינו מצטרף (רי"ז ג"ג ח"ו): טו *אם מקצמן פנים ומקצמן בחוץ ושליח צבור תוף הפתח, (נד) הוא מצרפן: טז *הצר קטנה שנפרצה במלואה לגדולה, והינו שנפרצה קטנה במקום חבורה לגדולה, ונפל כל אותו כהל שניה מפסיק ביניהם, ובגדולה נשארה משארת כהל זה שנפל פסים (פרוש, מעט כהל ישר ושנה) מכאן ומכאן, הגדולה כמפלגת מן הקטנה ואין הקטנה מפלגת מן הגדולה, אלא הרי היא כקרן זוית שלה, לפיכך אם (נה) תשעה בגדולה ואחד בקטנה, מצטרפין, שהקטנה נגדרת אחר הגדולה והרי היא כאלו היא בתוף הגדולה בין שהרב בגדולה, אכל אם היו תשעה בקטנה ואחד בגדולה יאו חמשה בזה וחמשה בזה, אין מצטרפין: יז *היה שליח צבור בקטנה וצבור בגדולה, מוציאן ידי חובתן, שהוא נגדר אחריהם. אכל אם היה שליח צבור בגדולה וצבור בקטנה, (נו) אינו מוציאן ידי חובתן.

שערי תשובה

מסלול חסר ולא היה ר"ח טבת רק יום אחד ועכשו כסלו מלא ויש ב' ימים ר"ח, מ"מ נעשה כ"מ ביום ראשון ד"ח טבת. וא"ר קח דלפי מ"ש המגיד יום א' ד"ח נחשב יום שלשים דהרש העבר י"ל דלא נעשה כ"מ עד יום ב' דר"ח, ויש לחלק קצת ועין באה"ע סי' קכו, ועין ביריד סי' שו ב"ט"ו ובכנה"ג שם: [ל] פנימית. עבה"ט. ועין במח"ב כ"ח בשם מלבי בקדוש: מי שביחו אחורי וביניהם חלון קטן ששומע משם כל מה שאומרים, הנהפול שם חשיב כמתפלל עם הצבור: [טו] בית. עבה"ט. וכתב בשבט"א: עליות שאינם סגורות כהל גמור אלא כלונסאות גבוהות עשויה ולמשה יש חצר גדולה שפונים אליו עליות וראוין זא"י אין מצטרפין, והביאו הא"י, ובמטה"הו"פ ח"ב סי' י"ג קח מצטרפין וכן עמא דבר, ובמלבי בקדוש דחה דבריו וכתב"ב משמע דמסקים ג"כ להכנה"ג וכתב שכ"כ בשו"ת זנע"א ע"ש, ומ"מ כתב שאם העומדים שם בעלות או בעזרת נשים אינו בנקל לירד למטה לבהכ"י ומשפילים להראות להם פניהם מלמעלה יש לסמוך להקל. וכתב עוד במח"ב: בלאוריתו ר"ל מקום ששומרים מפני עפוש אזור ר"ל שקורין קאנטראמן) שיש שם ב' פתות, ששה בבית אחד וד' בבית אחר ואין יכולין לגע זה בזה, וסתפק חכם אחר אם הרי יכולים להיות לפני פתח הפת ונצטרפו לעשרה בין שראוין זא"י, וכתב כיון דאלו אין ראויים לקנס לפנים והשומר עמם בשעה לפני הפתח וגם אשר בבית לא יוכלו לצאת חוץ כי הפתח צר מבחוץ וגם מעבר לרבים, ואלו הרי משפילים לבוא אל הפתח ומראים להם פניהם, ה"ל כמראה פניו דרך חלון המצטרף.

באר היטב

כשיש ט' במקום א' וא' אחר החלון שפוסקין לצניעות, מצטרפין, מהיריק"ש. וכי הפ"ח ומיהו מסתבא דרוקא שפרשי לצניעות בעלמא אכל אי איבא הפלין או ס"ח ופרשו דקין כי היכי דלהוי מחצה לשמש משחו הרי נמי מחצה לצדוף עשרה ולא מצטרפי ע"ש: (ד) פנימית. פי' דמקום סגירת הדלת הוי בלחוי, ובספר תנאי פסק דהוי פלפנים עמ"א [ובספר אבן העזר פסק: אם עומדין בבהכ"י ששה ובחוף עבי הפתח יש ד' מצטרפין, אכל אם יש ה' בבהכ"י וה' בחוף עבי הפתח אין מצטרפין. אכל בעזרת בית הכנסת אפלו א' אין מצטרף ע' באריכות בספר מגני' ארץ הדפוס פ"א פ"ט]: (טו) בית. עין בשיורי כנה"ג:

משנה ברורה

או ספריתורה, ופרשו דקין כי היכי דלהוי מחצה לשמש משחו, הוי נמי מחצה לצדוף עשרה ולא מצטרפו [פרי"ח], ופרימגדלים מצדד הבכל גוני מצטרפין: (א) שפה פנימית. רוצה לומר, דבמקום סגירת הדלת הוי בלחוי, אף ששכשו הנה הפתח פתוח. ועין במגן אברהם שקכת שיש שחולקין על זה, ומכריע כמותם דמקום זה הוי כלפנים. ועין בספר אבן העזר שפסק גם כן בפשיטות דהיכא דהמעוש עומדים תוף המקום הזה מצטרפים לעשרה, דלא גרע מחצר קטנה שנפרצה לגדולה, המבאר בסעיף טז, וכן משמע במבאר הג"כ: (נא) של עבי הדלת. עין ביד"א פריים שכתב, דבחלל הפתח לבר ממקום הדלת, כגון היכא שהדלת קבוע לחוץ ומקום הדלת ולפנים יש עוד חלל בתוף עבי הפתח, לכלי עלמא הוי פלפנים, ויש לסמוך על זה ודאף דבפרימגדלים משמע דדעתו, דרבנו יצחק סובר גם כנה דהוי בלחוי, על"פ"ל פנים הלא בלאו הכי הרבה חולקין על רבנו יצחק, וב"ל בסעיף קטן ג, ועין בבאר הלכה: יד (נב) מצטרף עמהם. דאף דיש הפסק מחצה ביניהם, (נא) כיון דמראה להם פניו דומה למה שמבאר בסמן קצה לענין זמון, דאם מקצתן רואין אלו את אלו: (ג) מצטרפין: (ג) מצטרף עמהם לעשרה: (ג) וכל"שפן דאם יש בלעדו עשרה נחשב תפלה בעבור על"ידי זה. ואף על"פ"י כן יותר טוב (ג) אם פנקל הוא לו לירד לבית הכנסת שג"ד, (ג) דיש מהאחרונים שחולקין על עקר הדין וסוברין דענינו אינו דומה לכל לזמון: (ג) גגין ועליות. בקהאי גונא (נד) שאין רואין אלו את אלו, רבותא הנה לו לומר: אפלו חלונות רחבות ונמוכות כל שאינן שוות לקרקע בית הכנסת, ואף אם הוא עומד בתוכם אינו מצטרף: טו (נד) הוא מצרפן. דכיון שהוא שליח צבור, כל אחר נותן דעתו עליו והוא מחברו יחד, וכל"שפן (נס) אם תשעה מבפנים והוא תוף הפתח דהוא מצטרף להם. והיה דסעיף יז שאני, דכיון שהוא הצר הגדולה הרי הוא מפלג מהצבור, ובאדם אחר שאינו שליח צבור, אפלו הוא לבדו על מפתח הפתח אינו מצטרף עמהם, כדלעיל בסעיף יג. (ט) וכל זה דוקא בשאינן רואין אלו לאלו, אכל אם מקצתן רואין אלו את אלו, בכל גוני מצטרפי לתדרי. ועין לקמן בסעיף יח סעיף קטן נו: טז (נה) תשעה בגדולה. הכלל, (נו) דהגדולה אי אפשר לה למשוך אחר הקטנה, לפי שהיא כמפלגת, וגם הצבור דחשיב אי אפשר להם למשוך אחר היחיד, ואפלו חמשה אחר חמשה אי אפשר להם למשוך, רק היחיד נמשך אחר הצבור, כשיום הכי אי אפשר שיצטרפו אלא אם כן החייד בקטנה והצבור בגדולה: (ז) אינו מוציאן. ואפלו (כ) אם היה עשרה בקטנה אין הוא מוציאן ידי חובתן, ואפלו האידנא דקלן בקיאין, מפל מקום אין לו לומר קדיש וקדשה שם, כיון שבמקום שהוא עומד אין שם מגן, אכל פשיש מנן במקום השליח צבור, ודאי

באר הלכה

הפרימגדלים דלמגלה אפשר דהוא מצטרף, עין שם טעמא: (ג) * של עבי הדלת. עין במשנה ברורה. והיכא שהדלת קבוע לצד פנים והדלת נכנס רק לתוף מקצתו של חלל הפתח והפתח פתוח, הנה לדעת רבנו יצחק וליהשלחן צידוך דפוסק קומה [כדמוכח בביתור הגר"א ובכנה"ג ובמ"א] נראה דלא מצטרפי, בין אם הוא עומד בתוף מקום עבי הדלת ובין אם הוא עומד בתוף חלל הפתח. אכן לדעת מהר"א דפוסק המגן אברהם קומה צדוף עיון, כי לפי פרושו של הפרימגדלים בענין אגף, דמקום החלל נקרא בשם אגף, עין שם, וצטרף לדעת מהר"א. אכן לפי מה שבאר ה"ד אפריים מקום חלל הפתח אשר חוץ ממקום עבי הדלת הנה נקרא חוץ ממקום האגף, ובזה לכלי עלמא צריך להיות בלחוי. אכן לפי מה שכתב הג"א לענין מקום האגף, דאפלו אם נאמר דהוי בלחוי, על"פ"ל פנים לא גרע מחצר קטנה שנפרצה לגדולה, יש להקל גם כנה: (ג) * ולחוי בלחוי. ואם רואין אלו את אלו יוכלו להצטרף אפלו עומדים לגמרי לחוץ, דומיא דמה שכתב הפוסק לקמן בסעיף יד פרי"ח וכן משמע מפמ"ג. ולכתחלה יותר טוב להחמיר בזה שיכנסו לפנים, דקלא זי דמחגי רואין אלו את אלו לענין צדוף, כמו לענין ברכת הקזון לקמן בסמן קצה. ונבט מהשוכות הרש"א בסמן זו, והוא לא כתב שם זה רק

שער הציון

(נא) מגן אברהם והג"א: (נב) שערי תשובה: (נג) עין בתשובת מושגות יצחק, וכן הג"א בסעיף קטן לא כתב דיש לדחות כל הראיות, ובאמת הכש"א גוסא לא כתב דדומה לזמון רק בדרך אפשר. ועין בתי"אדם ובבאר הלכה: (נד) פרימגדלים: (נז) פרישה וחדושי ר' עקיבא אגרי, דלא כפרימגדלים: (נו) מפרימגדלים: (ז) לבושי שרד: (ז) פרימגדלים:

Torah-Box.com diffusion du judaïsme aux francophones Tél (France) : 01.80.91.62.91 Tél (Israël) : +972.77.466.03.32 contact@torah-box.com

Torah-Box.com diffusion du judaïsme aux francophones Tél (France) : 01.80.91.62.91 Tél (Israël) : +972.77.466.03.32 contact@torah-box.com